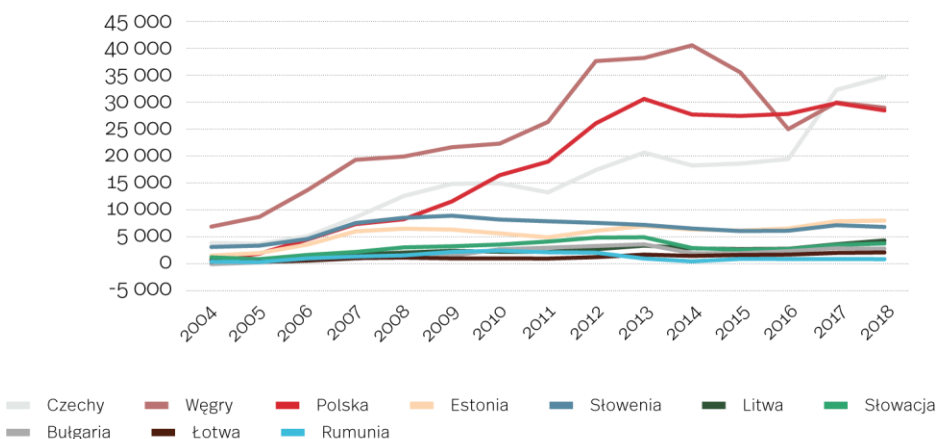

Tylko co 10. polski eksporter inwestuje za granicą

Wartość polskich inwestycji bezpośrednich za granicą wyniosła na koniec 2018 r. 92,5 mld PLN. Według raportu „Zagraniczna ekspansja inwestycyjna polskich przedsiębiorstw – tendencje, perspektywy” przygotowanego przez Polski Instytut Ekonomiczny zdecydowanie najważniejszą motywacją (93 proc.) badanych eksporterów do inwestowania za granicą jest zwiększenie rynku zbytu. Tylko 9 proc. planuje inwestycje bezpośrednie za granicą w latach 2020-2021.

Pod względem największych skumulowanych wartości bezpośrednich inwestycji za granicą, Polska (28,5 mld USD) zajęła na koniec 2018 roku 3. miejsce wśród krajów Europy Środkowo-Wschodniej – wyprzedziły nas tylko Czechy (34,8 mld USD) i Węgry (29 mld USD). Za nami znalazły się m.in. Estonia (8 mld USD) i Słowenia (6,7 mld USD). Na koniec 2018 r. aż 90 proc. polskich inwestycji bezpośrednich za granicą zlokalizowanych było w Europie.

▸ **Wykres 1.** Wartość skumulowana inwestycji bezpośrednich krajów EŚW za granicą w latach 2004-2018 (na koniec roku, w mln USD)

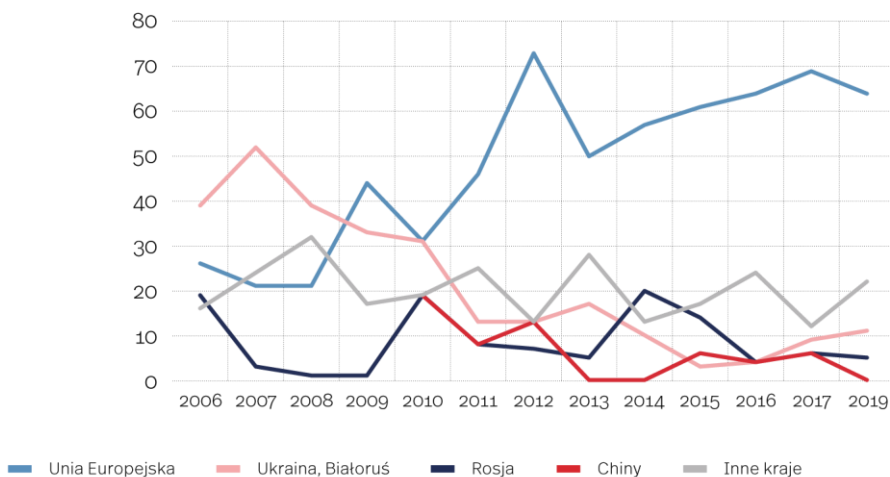
Źródło: opracowanie PIE na podstawie: UNCTADstat (2019).

Polski Instytut Ekonomiczny zaprezentował wyniki wieloletnich badań ankietowych prowadzonych we współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym na grupie 600 wyselekcjonowanych polskich przedsiębiorstw eksportujących. Ostatnie badanie przeprowadzono w październiku 2019 r. Wynika z niego, że inwestycje bezpośrednie za granicą podejmują głównie duże przedsiębiorstwa, zatrudniające 250 i więcej pracowników. *Inwestujących za granicą eksporterów cechuje na ogół wysoki stopień orientacji eksportowej* – dodaje Hanna Kępka, analityk zespołu handlu zagranicznego PIE. – *Połowa z nich eksportowała ponad 50 proc. swojej produkcji, zaś tylko w co piątym udział eksportu w sprzedaży nie przekraczał 10 proc. Blisko 60 proc. polskich inwestorów za granicą ocenia swój poziom techniki jako średniowysoki.*

Na przestrzeni lat 2006-2019 przedsiębiorstwa zmieniały preferencje w zakresie kierunków geograficznych swoich inwestycji. W 2006 roku większe znaczenie niż kraje UE-28 miały dla nich Ukraina oraz Białoruś. Tendencje te odwróciły się po kryzysie finansowo-gospodarczym 2008 roku. W latach 2010-2012 wzrosło z kolei zainteresowanie eksporterów-inwestorów rynkiem chińskim. W latach 2016-2017 dla około 30 proc.

planowanych inwestycji w UE jako lokalizację wskazywano państwa członkowskie UE z Europy Środkowej, w tym dla blisko 1/3 z nich Czechy.

➤ **Wykres 2.** Planowane kierunki geograficzne polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2006-2019 (plany dwuletnie, w proc.)

Źródło: opracowanie PIE na podstawie badań ankietowych z lat 2006-2019.

Czemu przedsiębiorcy nie inwestują za granicą?

Zdecydowana większość badanych przedsiębiorstw nie inwestuje za granicą – wynik w badaniach ankietowych PIE utrzymuje się od lat w granicach 91-93 proc., z wyjątkiem 2010 r., kiedy wzrósł do 97 proc. Główną przyczyną jest niezmiennie brak potrzeby inwestycji. W 2019 roku nie inwestowało za granicą 90 proc. respondentów, a brak potrzeby takich inwestycji wskazało za przyczynę 68 proc. spośród nich. W przypadku 16 proc. inwestowanie nie mieści się w strategii grupy kapitałowej, a więc brakuje samodzielnej polityki inwestycyjnej.

Na przestrzeni lat brak środków finansowych był coraz mniejszą przeszkodą dla przedsiębiorstw w podejmowaniu decyzji o umiędzynarodowieniu. W latach 2007-2008 miało to znaczenie dla ok. 10 proc. respondentów – w 2014 r. już tylko dla 5 proc. W ostatnich dwóch badaniach odsetek wskazań nieco wzrósł (w 2017 r. – 6 proc., w 2019 r. – 7 proc.), jednak nie na tyle, by stwierdzać jednoznacznie, że sytuacja finansowa przedsiębiorstw uległa pogorszeniu.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:
Andrzej Kubisiak
Kierownik Zespołu Komunikacji
andrzej.kubisiak@pie.net.pl
tel. 48 512 176 030